

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

"Сучасні технології управління підприємством та
можливості використання інформаційних систем: стан,
проблеми, перспективи"

28 – 29 березня 2014 року
м. Одеса

Одеський національний університет ім.І.І. Мечникова
Одесский национальный университет им.И.И. Мечникова
The Odessa national I.I. Mechnikov university

Матеріали дев'ятої міжнародної
науково-практичної конференції
для викладачів, аспірантів та молодих вчених:
**"Сучасні технології управління підприємством та
можливості використання інформаційних систем:
стан, проблеми, перспективи"**

Материалы девятой международной
научно-практической конференции
для преподавателей, аспирантов и молодых ученых:
**"Современные технологии управления предприятием и
возможности использования информационных систем:
состояние, проблемы, перспективы"**

Materials of nine international
scientifically-practical conference
or teachers, post-graduate students and young scientists:
**" Modern technologies of operation of business and an
opportunity of use of information systems:
a condition, problems, prospects "**

28 – 29 березня 2014 року
за адресою: Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058, Україна

28 – 29 марта 2014 года
по адресу: Французский бульвар, 24/26, г. Одесса, 65058, Украина

from March, 28-th, to March, 29-th, 2014
to the address of: the French parkway, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова Програмного комітету: Коваль І.М., доктор політичних наук, професор, ректор ОНУ імені І.І. Мечникова

Заступники голови Програмного комітету:

Кузнецов Е.А., к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та управління ОНУ імені І.І. Мечникова

Кусик Н.Л., к.е.н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНУ імені І.І. Мечникова

Члени Програмного комітету:

Іваніш В.О., д.б.н., професор, проректор з наукової роботи ОНУ імені І.І. Мечникова

Марко Дегані, доктор, директор Дослідницького Офісу ЄС, Європейський офіс Досліджень та Інновацій

Болонського Університету (Італія)

Виктор Ціннар, доктор, директор Центру економічної та академічної співпраці, Вища Школа Економіки та

Інновацій в Любліні (Польща)

Чернишенко С.В., д.е.н., професор Інституту Менеджменту факультету Інформатики Університету Кобленц-Ландау

(Німеччина)

Сахашський М.П., д.е.н., професор, Одеська державна академія будівництва та архітектури

Янковий О.Г., д.е.н., професор, Одеський національний економічний університет

Мазур О.М., к.т.н., доцент, Одеський національний політехнічний університет

Захарченко В.І., д.е.н., професор, ОНУ імені І.І. Мечникова

Турецький О.А., д.е.н., професор ОНУ імені І.І. Мечникова

Ненно І.М., к.е.н., доцент, ОНУ імені І.І. Мечникова

Васильєв С.Г., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова Організаційного комітету: Кусик Н.Л., к.е.н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНУ імені І.І. Мечникова

Члени Організаційного комітету:

Побережець О.В., к.е.н., доцент, ОНУ імені І.І. Мечникова

Панич С.П., к.е.н., доцент, ОНУ імені І.І. Мечникова

Суворова О.Л., к.е.н., доцент, ОНУ імені І.І. Мечникова

Яковлев О.І., к.е.н., доцент, ОНУ імені І.І. Мечникова

Масіна Л.О., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

Бусласва Г.В., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

Багдік'ян С.В., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

Рибаків І.В., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

Солодуха О.В., старший викладач, ОНУ імені І.І. Мечникова

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова Редакційної колегії: Кусик Н.Л., к.е.н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНУ імені І.І. Мечникова

Відповідальний секретар Редакційної колегії: Васильєв С.Г., старший викладач кафедри економіки та управління ОНУ імені І.І. Мечникова

Члени Редакційної колегії:

Кузнецов Е.А., к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та управління ОНУ імені І.І. Мечникова

Масленников С.І., к.е.н., доцент кафедри економіки та управління ОНУ імені І.І. Мечникова

Побережець О.В., к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНУ імені І.І. Мечникова

Панич С.П., к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНУ імені І.І. Мечникова

Рекомендовано до друку Вченою радою економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова
(Протокол № 8 від 09.04.2014 р.)

Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи. Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (28 – 29 березня 2014 р., м. Одеса) / МОН України; ОНУ ім. І.І. Мечникова; ред. кол.: Н.Л. Кусик, Е.А. Кузнецов, С.Г. Васильєв [та ін.]. — Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2014. — 186 с.

УДК 004.339.178.4+330.339+340.349+351.354
ББК 32.973:65.01-05:67.0-7:60.5:65.23

Тези доповідей надруковано у авторській редакції.

Приветственное слово участникам конференции

**доктора экономических наук, профессора
профессора кафедры экономики и управления**

Турецкого Олега Андреевича

Уважаемые участники конференции известный ученый, д.э.н., профессор ОНУ им. И.И. Мечникова подготовил к печати свою новую книгу «Экономика Украины, на рубеже времен, между прошлым и будущим» и приглашает читателей к размышлению над проблемами развития современной экономики, как вызовом нового времени и её места в управлении процессами социально-экономического развития. Поднятые в книге вопросы напрямую перекликаются с темами, которые были рассмотрены в рамках конференции.

Автор исходит из того, что Новое время – это не просто новая дата в календаре. Это новое понимание процессов формирования и использования движущих сил развития общества, это новые теоретико-методические и практические вопросы решения сложных современных проблем развития, это способность к осознанию стратегии и скорости такого развития. Поэтому, новое время, это одновременно и новые вызовы для каждого из нас и для всех.

Именно это определило структуру и объем содержания этой книги. Автор исходит из того, что новое время требует новых подходов и инструментов решения насущных проблем, нового понимания процессов созидания нового и процессов разрушения старого, как единого процесса. Поэтому, в центре внимания рассматриваемых вопросов автор поставил с одной стороны формирование нового знания и новой духовности, основу которых составляют формы и методы формирования потенциальных возможностей человека и общества к созиданию.

С другой стороны, автор концентрирует внимание на вопросах эффективного использования отечественного и зарубежного опыта в вопросах использования интеллектуального потенциала развития на разных уровнях управления, на различных формах организации и функционирования экономики знаний, как основной черте экономики 21 века.

Автор надеется, что книга встретит большой интерес у многих читателей, кто интересуется этими проблемами. Особенно, автор рассчитывает на специалистов и профессиональных работников в сфере управления, на преподавателей, студентов Вузов управленческого и экономического профиля, на аспирантов и соискателей, в сети переподготовки кадров и повышения квалификации.

Жмай А.В. СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ КАПИТАЛА КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ СИСТЕМЫ РЕПУТАЦИОННОГО МЕНЕДЖМЕНТА	77
Перездріско І.В. Коровіна Е.В. СТРУКТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ	78
Кармадонова Т.Н. СОЦИАЛЬНАЯ АДАПТАЦИЯ МОЛОДЫХ СОТРУДНИКОВ НА ПРЕДПРИЯТИИ	80
Солодуха О.В. Кривенко Е.В. ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ВОПРОСЫ ПОСТРОЕНИЯ СИСТЕМЫ МОТИВАЦИИ ПЕРСОНАЛА	81
Костюченко Е.А. ПРИМЕНЕНИЕ СМЕШАННЫХ МЕТОДОВ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАБОТНИКОВ АТП ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ АВТОТРАНСПОРТА	83
Юрченко О.В. ФУНКЦІЇ ЦІНИ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	84
Маркитанов В.К. ФУНКЦІЇ РЕКЛАМИ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	86
Ерлыков В.Л. Юрьева В.И. МЕНЕДЖМЕНТ ПРОСЛЕЖИВАЕМОСТИ	88
Васильев С.Г. АНАЛИЗ МЕТОДОЛОГИИ ПОСТРОЕНИЯ КОМПЛЕКСНОЙ МОДЕЛИ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ	90
Полозова Т.В. Стороженко О.В. СУТНІСТЬ ТА ЗАДАЧІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	92
Журавель М.Ю. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИДІЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	94
Штогриня Е.А. Постоянец Андрей (Postoyanets Andrey) ПРАКТИКА ВНЕДРЕНИЯ МЕТОДИКИ КРІ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦИИ ОЦЕНКИ РАБОТЫ ПЕРСОНАЛА	96
Томашевська Т.В. ДИНАМІКА СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ В СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ УКРАЇНИ	99

Лук'яненко Є.Ю. ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ГЛОБАЛЬНОЮ МЕРЕЖЕЮ ІНТЕРНЕТ	100
Баринніков К.С. УПРАВЛІННЯ КІБЕРПРОСТОРОМ: НОРМИ І ПРИНЦИПИ	102
Рыбаков И.В. СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА КАК ОСНОВА РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ АПК	103
Корец Оксана (Korets Oksana) THE ROLE OF BRAND AND CUSTOMER LOYALTY FOR THE HOSPITALITY INDUSTRY	106
Корчмарь С.А. МОТИВАЦИЯ ПРОЦЕССА ПРОФЕССИОНАЛИЗАЦИИ МЕНЕДЖМЕНТА	108
Дюков В.П. Дюкова Н.В. АУДИТ И БЕНЧМАРКИНГ ВЕБ-САЙТА ФИРМЫ	110

Анализируя состав элементов системы управления и их логической взаимосвязи, последовательность проектирования системы управления «с нуля» выглядит следующим образом:

1. Формулирование наивысшей цели организации
2. Разработка стратегии
3. Формирование верхнего уровня системы целей и показателей
4. Определение объектов управления
5. Разработка модели бизнес-процессов, формирование нижнего уровня системы целей и показателей
6. Проектирование организационной структуры
7. Формирование регламентирующей и методической документации
8. Автоматизация системы управления (при необходимости) [7]

Указанные средства моделирования позволяют построить единую модель предприятия, описав ключевые параметры деятельности и базовые процессы, обеспечивающие организацию работ на предприятии. Полученная модель позволяет решать широкий спектр управленческих задач: декомпозиция целей, проверку реалистичности целей, связь целей и задач, обеспеченность задач ресурсами, возможность решения задачи на базе существующих процессов предприятия, распределение и согласование полномочий сотрудников.

Несмотря на развитые формы описания и сквозную методологию, данное решение не позволяет решить всех задач связанных с описанием деятельности предприятия как единого объекта. Нерешенными остаются задачи из области управления персоналом и описания поведения потребителя, обеспечение процессов управления персоналом нужного уровня компетенции, а также широкий класс задач по согласованию отдельных решений в единую модель.

Список литературы:

1. Васильев С.Г. Роль и воздействие информации на управление экономическими процессами на предприятии: Коллективная монография «Актуальные проблемы экономики и менеджмента» / под редакцией Кузнецова Э.А. - Харьков: изд-во «Бурун-Книга», 2011.
2. Васильев С.Г. Модели и методики организации информационной базы предприятия для решения задач управления с использованием информационных систем: Учебное пособие. - Одесса, 2006.
3. Васильев С.Г., Кузнецов Э.А. Формирование требований к построению информационной системы, обеспечивающей задачи корпоративного управления // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. - Т. 11 (Випуск 20). - Частина I. - Одесса, 2008.
4. Зиндер Е.З. Новое в архитектурах предприятий и их ИТ - систем: возможности и риски // Доклад на 7-й Международной конференции "Современные технологии управления предприятием и возможности использования информационных систем: состояние, проблемы, перспективы". - Одесса, 2012.
5. Данилин А., Спосаренко А. Архитектура и стратегия. «Инь» и «Янь» информационных технологий предприятия. - М. Интернет - ун-т информ. технологий, 2005. - 504 с.
6. Турецкий О.А. Информация: природа, формы и механизмы энерго-информационного воздействия: Научно-методическое пособие. - Одесса: Принт - студия «Абрикос» СПД Бровкин А.В., 2008. - 32 с.
7. Проектирование системы управления, методические рекомендации: [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://businessstudio.ru/wiki/docs/current/doku.php/ru/csdesign/csdesign>.

СУТНІСТЬ ТА ЗАДАЧІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Полозова Т.В., к.е.н., доцент, Стороженко О.В., к.т.н., доцент
Харківський національний університет радіоелектроніки (Харків, Україна)

Сучасний стан зовнішнього середовища характеризується наявністю значної кількості чинників, які не дозволяють вітчизняним підприємствам ефективно функціонувати. Дія цих чинників спричиняє суттєві труднощі у діяльності підприємств, а іноді і значні збитки, що

арешті-решт призводить до втрати підприємством його економічної безпеки. В зв'язку з цим з'являються нові проблеми, які потребують теоретичного осмислення та розробки практичних рекомендацій по їх вирішенню.

На сучасному етапі розвитку економіки України велика кількість вітчизняних підприємств знаходиться у кризовому становищі. Тому перед підприємствами постає актуальна задача побудови системи забезпечення економічної безпеки підприємства з метою протидії загрозам зовнішнього та внутрішнього походження. Саме підвищення рівня економічної безпеки має закласти підґрунтя для виведення підприємств з кризового стану й подальшого їх ефективного розвитку.

Сьогоднішнє кризове становище великої кількості вітчизняних підприємств в значній мірі зумовлено не лише нестабільним соціально-економічним й суспільно-політичним становищем у країні, але й недостатнім рівнем науково-методологічних основ забезпечення економічної безпеки підприємств.

Аналіз літературних джерел свідчить про не сформованість понятійного апарату в сфері економічної безпеки. Узагальнивши існуючі підходи до визначення сутності економічної безпеки підприємства, можна констатувати полярність методології дослідження від надто широкого визначення – ефективне використання ресурсів для забезпечення стійкого розвитку підприємства, до дуже вузького бачення змісту терміну з позицій захисту інформації.

Вчені трактують поняття економічної безпеки з різних сторін. Так, у роботі [1] економічна безпека розглядається як міра гармонізації в часі й просторі економічних інтересів підприємства з інтересами пов'язаних з ним суб'єктів навколишнього середовища, які діють поза межами підприємства. Такий підхід розкриває поняття з точки зору захисту економічних інтересів підприємства.

З іншого погляду Пілюва Д.П. [2] розглядає економічну безпеку як здатність підприємства чинити опір сукупному впливу загроз макро- та мікросередовищ з метою досягнення своєї стратегічної мети в результаті усіх видів діяльності. Бондаренко О.М. [3], Ковальов Д. та Сухорукова Т. [4] як і попередній автор застосовують підхід, орієнтований на захист від загроз факторів навколишнього середовища. Однак їх бачення також висвітлює лише один бік проблеми.

Деякі автори [5-7] трактують економічну безпеку з позицій ресурсно-функціонального підходу, відзначаючи можливість ефективного використання ресурсів підприємства для уникнення внутрішніх та зовнішніх загроз.

Таким чином, жодне з наведених визначень не дозволяє розкрити сутність категорії повністю. Тлумачення економічної безпеки різняться в залежності від аспектів, що цікавлять того чи іншого автора.

Узагальнюючи наведені підходи, найбільш повно економічну безпеку можна характеризувати як стан захищеності підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз, що гарантує найбільш продуктивне використання корпоративних ресурсів для підвищення ефективності функціонування підприємства і забезпечення його стабільного розвитку.

Протягом останніх років деякі вітчизняні підприємства створюють у своїй структурі спеціальні підрозділи, основним завданням яких є забезпечення економічної безпеки. Однак більшість з цих підрозділів не мають добре розробленої та ефективно функціонуючої системи забезпечення економічної безпеки. Цей аспект суттєво знижує ефективність їх функціонування та обумовлює потребу у розробці самої системи забезпечення економічної безпеки підприємства.

Головною метою економічної безпеки підприємства вважають забезпечення його стійкого й максимально ефективного функціонування в теперішніх умовах та створення високого потенціалу розвитку й росту підприємства у майбутньому. Для досягнення цієї мети необхідно розробити комплекс задач по забезпеченню економічної безпеки підприємства.

До основних задач економічної безпеки підприємства слід віднести забезпечення:

- найбільш продуктивного використання корпоративних ресурсів;
- фінансової стійкості та незалежності підприємства;
- високого рівня інтелектуального потенціалу підприємства, ефективності корпоративних НДДКР;
- технологічної незалежності та високого рівня конкурентоспроможності технічного

- потенціалу, використання передової техніки та технологій, які відповідають сучасним світовим стандартам;
- високої ефективності інноваційного управління підприємством, оптимальності його організаційної структури;
- екологічної безпеки, тобто мінімізації руйнівного впливу результатів виробничо-господарської діяльності на стан навколишнього середовища;
- необхідного рівня інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-господарської діяльності;
- захисту від несанкціонованого доступу до закритої інформації та захисту від промислового шпигунства;
- безпеки життя та здоров'я співробітників підприємства, захисту його майна;
- якісної правової захищеності усіх аспектів діяльності підприємства.

Створення у своїй структурі спеціальних підрозділів, основним завданням яких є забезпечення економічної безпеки підприємства, є позитивним вектором розвитку сучасних підприємств і свідчить про деяке розуміння суб'єктами господарювання основних задач економічної безпеки підприємства.

Комплексне забезпечення економічної безпеки вимагає створення внутрішньої служби безпеки на підприємстві. Цей процес є доволі складним і потребує врахування всіх індивідуальних особливостей підприємства, а саме: профілю виробничо-господарської діяльності, масштабів виробництва, чисельності персоналу, типу, типу організаційної структури, особливостей зовнішнього середовища тощо.

Виконання запропонованих задач закладе підґрунтя для створення надійної системи забезпечення економічної безпеки.

Список літератури:

1. Козаченко А.В., Пономарев В.П., Ляшенко А.Н. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: Монография. – К.: Либра, 2003. – 280 с.
2. Пілова Д.П. Формування та оцінка економічної безпеки підприємств: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04.04 / Криворізький технічний університет. – Кривий Ріг, 2007. – 20 с.
3. Бондаренко О.М. Оцінка економічної безпеки авіакомпаній: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.07.04 / Національний авіаційний університет. – К., 2004. – 19 с.
4. Ковалев Д., Сухорукова Т. Экономическая безопасность предприятия // Экономика Украины. – 1998. – № 10. – С. 48 - 51.
5. Экономическая и национальная безопасность [Текст] / Под ред. Е.А. Олейникова. – М.: Издательство «Экзамен», 2004. – 768 с.
6. Кузенко Т.Б. Планування економічної безпеки підприємств в умовах ринкової економіки: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Європ. ун-т фінансів, інформац. систем, менеджменту і бізнесу. – К., 2004. – 18 с.
7. Кірієнко А.В. Механізм досягнення і підтримки економічної безпеки підприємства: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2000. – 19 с.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИДІЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Журавель М.Ю.

Харківський національний університет радіоелектроніки (Харків, Україна)

В сучасних умовах господарювання забезпечення економічної безпеки є важливим елементом в системі управління підприємством. Це пояснюється тим, що достатній рівень безпеки є передумовою ефективного функціонування підприємства сьогодні та його стійкого розвитку у майбутньому. Для підтримання належного рівня економічної безпеки в практичній діяльності підприємство має забезпечувати максимальну ефективність та безпеку кожної функціональної частки своєї діяльності.

Погляди вчених щодо виділення тих чи інших функціональних складових економічної

безпеки підприємства різняться. Загальноприйнятим вважається виділення таких функціональних складових: фінансової, інтелектуально-кадрової, техніко-технологічної, політико-правової, інформаційної, екологічної та силової [1-3]. Автори наукових праць [4-5] до зазначених складових додають також ринкову, що характеризує захищеність від неефективної обраної моделі поведінки на ринку, помилок у товарній, збутовій політиці, політиці ціноутворення, виготовлення неконкурентоспроможної продукції. Деякі дослідники [6] окремо виділяють інтерфейсну складову, що характеризує надійність взаємодії з економічними контрагентами.

Авторами наукової праці [7] економічна безпека підприємства розглядається як його здатність до ефективного функціонування протягом тривалого часу. Вони пропонують виділяти поточну, тактичну та стратегічну економічну безпеку. В рамках поточної безпеки автори оцінюють фінансово-економічний стан підприємства, в рамках тактичної безпеки виділяють комерційну, інтелектуально-кадрову та виробничо-технічну складові, в рамках стратегічної безпеки розглядають ринкову, соціальну, інноваційно-технологічну, сировинну, енергетичну та екологічну складові.

Використовуючи підхід, викладений в роботі [7], було вдосконалено декомпозицію економічної безпеки підприємства, відповідно до якої на поточному рівні пропонується виділяти фінансову, морально-психологічну, силову та інформаційну безпеку, на тактичному рівні – виробничо-технічну, кадрову, комерційну та правову безпеку, на стратегічному рівні – інноваційно-технологічну, інтелектуальну, ринкову, екологічну та безпеку репутації.

Фінансова безпека характеризує такий стан підприємства, що забезпечує захищеність фінансових інтересів підприємства, фінансову рівновагу, стійкість, платоспроможність і ліквідність.

Слід зазначити, що наявність лише високих показників фінансово-економічного стану не гарантує високого рівня поточної безпеки. Це пояснюється тим, що аналізуючи лише показники фінансового стану не можна спрогнозувати поведінку персоналу. Небажані ж дії з боку власного персоналу можуть призвести до втрати конкурентоздатності, а, як наслідок, і платоспроможності підприємства вже у найближчі місяці.

В зв'язку з цим пропонується розглядати морально-психологічну безпеку як складову поточної економічної безпеки підприємства. В рамках цієї складової поточної безпеки слід враховувати всі фактори, які можуть призвести до різних неконтрольованих змін морально-психологічного стану персоналу. Оперативне управління морально-психологічною безпекою дозволить забезпечити своєчасне прийняття превентивних заходів щодо запобігання, наприклад, витоків комерційної таємниці через провідних фахівців.

Силова безпека характеризує захищеність інтересів підприємства і його працівників від фізичних і моральних негативних впливів.

Інформаційна безпека відображає захищеність інформаційного середовища та ефективність інформаційного забезпечення процесу управління.

Виробничо-технічна безпека відображає ефективність використання основних і оборотних засобів підприємства у процесі здійснення ним виробничо-господарської діяльності. Ключовими задачами по забезпеченню виробничо-технічної безпеки мають бути: проведення продуктивної політики ресурсозбереження; забезпечення стійкості збутової діяльності; забезпечення максимального завантаження виробничих потужностей; дотримання належного рівня якості продукції тощо.

Кадрова безпека характеризує ефективність використання виробничо-промислового персоналу підприємства. Підвищення ефективності роботи персоналу – головна задача по забезпеченню кадрової безпеки.

Комерційна безпека відображає ефективність маркетингової та постачальної тактики підприємства, надійність взаємодії з економічними контрагентами. Рівень безпеки за цією складовою залежить від ступеня ризику діяльності підприємства, що пов'язаний із реалізацією готової продукції (взаємодія з торговельними і збутовими посередниками, споживачами), закупівлею сировини й матеріалів (взаємодія з постачальниками) та іншими.

Правова безпека характеризує правову захищеність інтересів підприємства і його співробітників. Рівень безпеки за цією складовою залежить від ефективності роботи юридичної служби.

Держкомстату від 2001 р. (яка використовувалася до 2012 р.) на першому місці серед всіх регіонів України за якістю життя Харківський регіон, а за методикою Держкомстату від 2012 р. – Закарпатський регіон. І це, в першу чергу, пов'язано із кількістю показників, що були включені до розрахунків та з призначеними ваговими коефіцієнтами. Станом на 2010 р. (за обома підходами) однозначне лідерство отримав Харківський регіон, який зайняв цю позицію завдяки високому рейтингу розвитку ринку праці, рівня освіти, соціального середовища.

Щодо Одеського регіону то маємо відзначити наявні розбіжності у динаміці розрахованого показника. Так, за методикою Держкомстату від 2001 р. можна зробити наступний висновок: Одеський регіон у 2005 р. відносився до основної групи регіонів із середнім рівнем розвитку, займав 12 місце (рівно посередині серед всіх 25 регіонів України); на 2010 р. ситуація погіршується – регіон займає 19 місце, тобто регіон, який погіршив свої позиції і втратив за п'ятирічний період 7 позицій. В свою чергу, за методикою Держкомстату від 2012 р. висновки протилежні: на 2010 р. Одеський регіон залишається у групі регіонів із середнім рівнем розвитку (середньою якістю життя), але його позиції тяжіють до покращення.

Таким чином, розрахунок комплексних показників людського розвитку за регіонами дозволяє визначити проблеми та пріоритетні напрямки розвитку для кожного регіону. Незважаючи на всі позитивні моменти української методики, вона є достатньо «перевантаженою» великою кількістю показників, які необхідно обчислити для отримання інтегрального показника. Найбільш привабливим вбачається використання інтегральних методик оцінки рівня і якості життя населення за регіонами, які об'єднують статистичні показники з індикаторами. Важливим є використання соціологічних обстежень, які саме і відбивають характеристики якості життя.

Ми наголошуємо, що при формуванні та реалізації стратегій соціально-економічного розвитку регіонів не можна орієнтуватися лише на досягнення стабільного економічного зростання. Така мета є відображенням лише рівня життя населення, що може бути виміряна за допомогою системи статистичних показників. Якість життя населення є більш комплексною категорією, яка має ряд визначальних характеристик, що важко піддаються економічній квантифікації. Вимірювання якості життя населення регіонів потребує більш широкого набору інструментів з визначення особистісного ставлення людей до місця проживання. Визначення в якості найбільшої стратегічної мети підвищення рівня і якості життя населення потребує уточнення та наукового обґрунтування.

Список літератури:

1. Надтока, Т.Б. Оцінка рівня та якості життя населення [Електронний ресурс] / Т.Б. Надтока, М.О. Менжунова // Режим доступу: <http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/12913/1/Nadtoka.pdf>
2. Олфер, В. Оцінка регіональних відмінностей рівня життя населення в Україні [Текст] / В. Олфер, В. Вітер // Економіст. – № 4, 2009. – С. 26-31.
3. Кизим, Н.А. Качество жизни населения в конкурентоспособности Украины и стран ЕС [Текст] / Н.А. Кизим, В.М. Горбатов. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2005. – 164 с.
4. Рибак, Г.І. Методологічні проблеми виміру рівня якості життя населення в регіоні [Текст] / Г. І. Рибак // Комунальне господарство міст: науково-технічний збірник. - № 100, 2011. – С. 321-329.
5. Регіональний людський розвиток: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – К., 2011. – 44 с.
6. Регіональний людський розвиток: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – К., 2013. – 61 с.

Наукове видання

Сучасні технології управління підприємством та
можливості використання інформаційних систем:
стан, проблеми, перспективи

МАТЕРІАЛИ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 – 29 березня 2014 року

Підписано до друку 24.04.2014 р. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times». Друк цифровий. Ум. друк. арк. 10,41
Наклад 500 примірників.

Ціна вільна.
Видруковано з наданого оригінал-макету
Видавець Букаєв Вадим Вікторович
вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.
Свідчення суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.
Тел. 0949464393, 0487431393 email - 7431393@gmail.com